

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4T/65/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114010882
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Korbeľová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114010882.1

Rozhodnutie

Samosudca Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. Eva Korbeľová na hlavnom pojednávaní konanom dňa 08.06.2015 v Banskej Bystrici, v trestnej veci obžalovanej C. E., pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., takto

r o z h o d n u t i e :

Obžalovaná : C. E. N. K. F. T. S. Y. Á. , rod. E., nar. XX. XX. XXXX
v G. F., trvale bytom
Y. XXX, okres X.,

je v i n n á , že

v dobe od 21.08.2013 do 21.10.2013 na rôznych miestach v Banskej Bystrici, Ružomberku, v Dolnom Kubíne pod zámienkou, že má chorého otca, že musí vrátiť peniaze za auto, ktoré rozbila, že je dlžná peniaze bratovi a iné, vylákala od J. E. na viackrát sumu 1399,50 €, a to aj napriek tomu, že uvedené skutočnosti sa nezakladali na pravde, ktoré peniaze jej J. E. zaslal na účet v pobočke Slovenskej sporiteľne, a.s., Banská Bystrica, pričom peniaze mu doposiaľ nevrátila, čím takto J. E., bytom XX. C. XXXX/XX, L. L. spôsobila škodu v celkovej výške 1399,50 €

t e d a

na škodu cudzieho majetku seba obohatila tým, že uviedla niekoho do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku malú škodu

č í m s p á c h a l a

prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa o d s u d z u j e :

Podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., na trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa výkon trestu podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. sa určuje skúšobná doba v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 písm. c) Tr. zák. sa obžalovanej u k l a d á povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. sa u k l a d á obžalovanej povinnosť nahradiť poškodenému J. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. L., XX. C. XXXX/XX náhradu škody vo výške 1399,50 €,

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 05.09.2014 bola súdu doručená obžaloba Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 1 P v 14/14/6601-20 zo dňa 04.09. 2014 na C. E., nar. XX. XX. XXXX Y. G. F., pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Hlavné pojednávanie konané dňa 08.06.2015 sa konalo v neprítomnosti obžalovanej C. E. vzhľadom na splnenie podmienok uvedených v § 252 ods. 2 Tr. por., navyše táto dala opakovane výslovný súhlas, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

Zo zápisnice o výsluchu obžalovanej (po vznesení obvinenia dňa 19.05.2014) v rámci prípravného konania, táto využila svoje zákonné právo a nevy povedala.

Jej jedinou obranou bol obžalovanou podaný odpor proti trestnému rozkazu sp. zn. 4T 65/2014 zo dňa 08.09.2014, ktorý bol v danej veci vydaný v skrátrenom konaní a kedy uviedla, že ona sa predmetného skutku nedopustila, s poškodeným nikdy nebola na nijakých miestach v Banskej Bystrici, tohto vôbec nepozná a nikdy ho nežiadala o peniaze odvolávajúc sa na nejakú životnú tieseň. Vie len toľko, že sa jej neznámy páchateľ „nabúral“ do jej emailovej schránky na stránke www.azet.sk, kde jej chodili výpisy z účtu. Len odtiaľ niekto mohol zistiť jej číslo účtu. Nepoprela, že jej bola na účet poukázaná predmetná suma, no podľa nej ide o klasické bezdôvodné plnenie a z jej strany o bezdôvodné obohatenie Preto ako náhle jej prišli tie peniaze, bola sa informovať v banke, od koho prišli, no tam jej povedali, že to bol hotovostný vklad na účet, takže číslo účtu sa zistiť nedá.

Podľa obžalovanej, poškodený jej ani nezaslal výzvu na vrátenie peňazí, rovno podal na ňu trestné oznámenie, ktoré jeho konanie považuje za špekulatívne a v rozpore so zásadou, že trestné právo je krajnou možnosťou riešenia civilnoprávných záležitostí (ultima ratio).

Zdôraznila, že poškodený má skoro päťdesiat rokov, ona len dvadsaťštyri a potvrdila, že jej zasielal SMS správy, kde jej okrem iného napísal, že ak sa za neho nevydá, ona skončí v base.

V závere svojho odporu uviedla, že z uvedeného je zrejmé, že ona je ďalšou z množstva obetí sociálnych sietí, ako je "POKEC", FACEBOOK" a pod., jej fotky a kontaktné údaje boli zneužitú a teraz má za to pykať ona len na základe tvrdení poškodeného, ktorého psychický stav bude žiadať znalcom vyšetriť, pretože jeho výpoveď je pre konanie dôležitá a sú dôvodné pochybnosti o jeho duševnom stave a schopnosti správne vnímať a vypovedať o veci.

Na hlavnom pojednávaní vypočutý poškodený J. E., v procesnom postavení svedka, sa v plnom rozsahu pridrižoval obsahu svojej výpovede z prípravného konania a uviedol, že s obžalovanou sa zoznámil na sociálnej sieti začiatkom mája - júna v roku 2013, kedy práve on oslovil ju, keďže bol vtedy bez partnerky a ako rozvedený mal záujem o vážnu známosť. Obžalovaná nemala námietky a s poškodeným sa aj viackrát stretla a to v Dolnom Kubíne, raz v Ružomberku a obžalovaná bola aj v Banskej Bystrici doma u poškodeného, ale počas tohto obdobia medzi nimi k žiadnym intímnostiam nedošlo, držali sa iba za ruky a postupne sa spoznávali. Obžalovanej vôbec nevadil ich vekový rozdiel. Po krátkom čase však obžalovaná poškodenému prezentovala jej nutnosť odchodu do Írska zarobiť peniaze, ktoré podľa jej udania musela okamžite dať svojmu bratovi, ktorý ju vydieral za dopravnú nehodu, ktorá sa jej stala. On však zistil, že dopravnú nehodu spôsobila práve obžalovaná a od jej brata vie, že tento obžalovaný, ako svoju sestru, nevydieral. Tým ho vlastne uviedla do omylu, keďže on, práve preto, aby obžalovaná neodišla do Írska, jej peniaze poskytol a vložil jej ich na účet po čiastkach a keď jej prišli, táto ich hneď vybrala. Preto podľa poškodeného neobstojí tvrdenie obžalovanej pred vyšetrovateľom (ešte pred vznesením obvinenia, ale i v podanom odpore) o tom, že poškodeného nepozná a preto zisťovala, kto jej peniaze poslal a že ona peniaze od neho nežiadala.

Poškodený tiež poukázal na ním do spisu predložený obsah SMS správ a jeho emailovú komunikáciu s obžalovanou, z čoho je zrejmé, že práve obžalovaná s ním plánovala budúcnosť, evidentne ho

zavádzala, len aby prišla k peniazom. Ponúkla poškodenému že budú spolu bývať v jej dome vo Vavrečke, neskôr však zistil, že dom patril jej vtedajšiemu priateľovi, ktorý keď pracoval mimo obce, ona si tam vodila chlapov.

Pre následné požičanie peňazí obžalovaná poškodenému uviedla aj dôvod, že má otca v nemocnici na operácii v Ružomberku, že má nádor v mozgu. Poškodený sa však následne osobne od otca obžalovanej dozvedel, že on okrem operácie bedrového kĺbu, nebol na nič iné operovaný.

Keď takto poškodený zistil, že ho obžalovaná zavádza, vyzval ju opakovane cez SMS-správy, aby mu peniaze vrátila. Obžalovaná nepopierajúc, že peniaze od poškodeného dostala, tomuto písala, že si ho váži, všetko čo jej poskytol, mu vráti aj s úrokmi, ktoré poškodený od nej ani nepožadoval. Obžalovaná ho ubezpečila, že mu peniaze pošle na účet, ale on nič nedostal.

Vzhľadom na všetko, čo sa poškodenému prihodilo, tento potvrdil, že začal oslovovať dievčatá vo veku obžalovanej z oblasti jej bydliska na sociálnej sieti, aby sa dozvedel viac o obžalovanej a v 2-3 prípadoch sa mu aj ozvali a povedali mu, čo je obžalovaná zač. Tiež zistil, že v Námestove a blízkom okolí si obžalovaná tiež požičiavala peniaze a sú na ňu podané dve trestné oznámenia.

Potvrdil, že obžalovanú keď vyzval na vrátenie peňazí, určil jej lehotu na vrátenie, ale poprel, že by sa jej vyhrážal, povedal jej len to, že ak mu obžalovaná do ním stanovenej lehoty peniaze nevráti, bude to on riešiť súdnou cestou. Keďže sa obžalovaná zatajovala, podal na ňu trestné oznámenie.

Obžalovaná napriek prísľubu poškodenému neuhradila dlžnú sumu v celkovej výške 1399,50 €, ani žiadnu splátku z tejto pôžičky, ale naopak oslovila iné osoby, aby ho postrašili resp. mu spôsobili ujmu na zdraví, čo mu osobne tieto osoby potvrdili, ospravedlnili sa mu a bolo to aj predmetom priestupkového konania, v ktorom J. E. bol osobou poškodenou.

Na hlavnom pojednávaní sa súd oboznámil čítaním aj s výpoveďami svedkov H. E. R.. (čl. 43-46 - otec obžalovanej) a H. E. H.. (čl. 47-48 - brat obžalovanej), obaja vypočutí dňa 11.06.2014, pričom obaja využili svoje zákonné právo a nevy povedali.

Ďalšími dôkazmi, z ktorými sa súd oboznámil, boli listinné dôkazy, ktoré súd prečítal a ohľadom ich obsahu neboli vznesené námietky a ani pripomienky. Jednalo sa o žiadosť obžalovanej o dohľadanie informácie od SISP čl. 39- 40, zápisnica o rekoznícii na čl. 49-63, doklady o vklade hotovostí čl. 75-76, prepisy SMS správ čl. 78-79, komunikácia na sociálnej sieti Azet-pokec 80-138, výpis z účtu čl. 139-153, vyjadrenie SISP na čl. 154, fotodokumentácia na čl. 166, úradné záznamy na čl. 175-176, 180-181, EKV čl. 182, priestupkový spis čl. 183-201, správy a posudky na osobu obžalovanej na čl. 203-211, odpis z registra trestov na obžalovanú čl. 212, 229, lustrácie na obžalovanú čl. 227-230, trestný rozkaz 4T 65/14 čl. 233-234, odpor obžalovanej čl. 235-243, ustanovenie obhajcu čl. 244, výzva na obžalovanú na preukázanie majetkových pomerov čl. 245, mailová komunikácia medzi obhajkyňou a obžalovanou 259-262, zrušenie obhajcu čl. 263, pátranie po osobe obžalovanej čl. 275, 283, 284, vydanie príkazu na zatknutie na obžalovanú čl. 278-279, faxová správa o zadržaní obžalovanej čl. 286-288, zápisnica z vylúchu obžalovanej na Okresnom súde Banská Bystrica z 18. 05. 2015 čl. 289-290, rodný list maloletého dieťaťa čl. 291, ustanovenie obhajcu čl. 295, správy od OO PZ Dolný Kubín - Obvodné oddelenie Námestovo čl.297, splnomocnenie pre obhajcu čl. 305.

Z dokladov o vkladoch hotovostí poškodeným na účet obžalovanej, z výpisov z účtu obžalovanej, žiadosti obžalovanej o dohľadanie informácie od Slovenskej sporiteľni, a.s., ako i z vyjadrenia k dožiadaniu od Slovenskej sporiteľne, a.s. bolo zistené, že na účet obžalovanej C. Jurkyovej, bytom Y. XXX, vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s., pobočka Námestovo, č.ú.: 5039469343/0900, boli vložené poškodeným J. E., ako vkladateľom, sumy:

- dňa 21.08.2013 vo výške 350 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 22.08.2013 k výberu sumy 210 €),
- dňa 02.09.2013 vo výške 350 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 04.09.2013 k výberu sumy 350 €),
- dňa 12.09.2013 vo výške 200 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 13.09.2013 k výberu sumy 20 € a toho istého dňa i k výberu 180 €),
- dňa 17.09.2013 vo výške 100 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 18.09.2013 k výberu sumy 100 €),
- dňa 18.09.2013 vo výške 100 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 20.09.2013 k výberu sumy 100 €),

- dňa 20.09.2013 vo výške 49,50 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 21.09.2013 k výberu sumy 40 €),
- dňa 21.10.2013 vo výške 100 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 22.10.2013 k výberu sumy 100 €) a
- dňa 25.10.2013 vo výške 150 € (obžalovanou cez jej kartu došlo dňa 26.10.2013 k výberu sumy 100 €).

Z uvedeného je zrejmé, že poškodený J. E. vložil celkovo na účet obžalovanej Adriány E. hotovosť 1399,50 €, v krátkom časovom odstupe a v ôsmich vkladoch, ktoré si obžalovaná vybrala svojou kartou, väčšinou na druhý deň po vklade a v celej výške.

Napriek tomu, že posledný vklad poškodeného bol dňa 25.10.2013, ktorý obžalovaná vybrala zo svojho účtu dňa 26.10.2013, táto svojim písomným podaním až zo dňa 02.12.2013 (viac ako po mesiaci), žiadala Slovenskú sporiteľňu, a.s., pobočka Námestovo o dohľadanie informácie o vkladateľovi hotovosti, ktorá jej bola vložená zrejme omylom a preto chcela platby vrátiť späť.

Z lustrácie mobilných telefónnych čísel z ktorých mala obžalovaná C. E. kontaktovať poškodeného J. E. a prepisov SMS správ, v informačných systémoch telekomunikačných operátorov bolo zistené, že obžalovaná poškodeného kontaktovala z viacerých telefónnych čísel a to:

- 0911957858 - uložené v mobile poškodeného ako Aďuška - s negatívnym výsledkom (nevidované na konkrétnu osobu),
- 0944386333 - uložené v mobile poškodeného ako Ada Námestovo - s negatívnym výsledkom (nevidované na konkrétnu osobu),
- 0944185628 - uložené v mobile poškodeného ako Aria - evidované na osobu Renáta Matugová, Vavrečka 22 (sestra obžalovanej),
- 0949092638 - uložené v mobile poškodeného ako Wawrecka - evidované na osobu Miloš Hvolka, Vavrečka 124,
- 0944295374 - uložené v mobile poškodeného ako Cica - s negatívnym výsledkom (nevidované na konkrétnu osobu),
- 0907567636 - uložené v mobile poškodeného - evidované na Jozefa Snováka, Lan 674, Hrustin a
- 0944292193 - uložené v mobile poškodeného ako Ria - s negatívnym výsledkom (nevidované na konkrétnu osobu)

Z komunikácie na sociálnej sieti Azet - pokec súd zistil, že sa jednalo o komunikáciu na sociálnej sieti www.azet.sk <<http://www.azet.sk>> - pokec, kde osoba s nickom „Adriana171“ (tento nick už v súčasnej dobe neexistuje), komunikovala s osobou s nickom „ kristian1965k“ (ktorý nick aj v súčasnej dobe používa poškodený J. E.. Celá komunikácia pritom preukazuje podľa súdu tvrdenia poškodeného, ktoré uvádzal v procesnom postavení svedka v priebehu celého trestného konania a je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, vzhľadom na obsah komunikácie, že osobou s nickom „Adriana171“, bola práve obžalovaná C. E..

Ohľadom tvrdenia poškodeného J. E. o osobe mužského pohlavia, ktorá bola nahovorená obžalovanou potom, ako ju poškodený bezvýsledne vyzýval na vrátenie peňazí, aby ho vyplašila, sa súd v rámci dokazovania oboznámil aj s obsahom priestupkového spisu OOPZ Banská Bystrica - Východ č. ORPZ-BB-OPP4-528/201-P a zo správy o výsledku objasňovania priestupku zo dňa 23.07.2014 zistil, že H. F., nar. XX.XX. XXXX, bytom P. XX, J., okres Banská Bystrica - ako páchatel', sa mal dopustiť priestupku „proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch" na tom skutkovom základe, ako sám uviedol, že dňa 31. 05. 2014 v čase 00.30 hod sa nachádzal na ul. 29. Augusta 13 v Banskej Bystrici, kde zapichol drevenú paličku do zvončeka J. E., na základe toho, že chcel vidieť ako vyzerá, nakoľko sa malo jednať o osobu, ktorá mala dať zbiť jeho kamarátku. Tiež uviedol, že informácie o J. E. mu dala jeho kamarátka slečna C. E., ktorá mu uviedla, že sa jej táto osoba vyhráza. Potvrdil, že dňa 06.06.2014 v čase približne 07.30 hod opakovane navštívil pána E., nakoľko mu kamarátka C. E. nepriamo naznačila, že ju niekto zbil a on si myslel, že to mal byť pán E.. Potom,

ako si s J. E. pri rozhovore celú situáciu objasnili, on sa tomuto priznal ku skutku, ktorý spáchal dňa 31.05.2014 a zároveň sa mu ospravedlnil. V závere uviedol, že mu slečna E. klamala.

Zo správ a posudkov na osobu obžalovanej C. E. bolo zistené, že táto napriek tomu, že v čase skutku bola prihlásená na trvalý pobyt v obci Y. Č.. XXX okres Námestovo, sa tu nezdržiavala a príslušníkom OO PZ Námestovo, ktorým sa s ňou podarilo skontaktovať telefonicky, odmietla uviesť miesto svojho pobytu, zložila im telefón (záznam OO PZ Námestovo zo dňa 08.01.2014).

Z úradného záznamu OO PZ Námestovo zo dňa 07.03.2014 vyplynulo, že v rámci šetrenia pobytu obžalovanej, im Obecným úradom Vasiľov bol potvrdený trvalý pobyt C. E. v ich obci súp. č. 136, pričom v obci nevlastní žiaden nehnuteľný majetok ako sú stavby, dom ani pozemky. K osobe ani k povesti na ňu im nič konkrétne neuviedli a tiež sa nevedeli vyjadriť k tomu, žeby mala niečo dediť, prípadne dostať od niekoho peniaze a finančnú hotovosť. Obecný úrad Vavrečka im potvrdil, že C. E. žije aj s priateľom v rodinnom dome v obci Y. popisné číslo 133, pričom uvedený rodinný dom je majetkom rodičov priateľa C.X. E., ktorá v ich obci nemá trvalý ani prechodný pobyt, ani v nej nevlastní žiaden huteľný ani nehnuteľný majetok.

Zo správ OR PZ v Dolnom Kubíne, OKP, oddelenia pátrania a kriminalisticko-technických činností Dolný Kubín zo dňa 22.04.2015 bolo zistené, že po C. E., ako po hľadanej osobe sa vykonávalo od dňa 11.12.2014 celorepublikové pátranie jednak na základe žiadosti povereného príslušníka OO PZ v Námestove pod ČVS:ORP-1003/N0-DK-2014, ktorý vedie trestné konanie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona a následného vydaného príkazu na zatknutie Okresného súdu Banská Bystrica pod č.k. 4T/65/2014 pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona.

Dovtedy vykonávané operatívno-pátracie previerky k C. E. vyzneli negatívne a bolo zistené, že táto sa nezdržiava na adrese trvalého pobytu zhruba 1 rok s tým, že v súčasnej dobe sa má pravdepodobne nachádzať na území Rakúska, pričom neboli k nej získané informácie o jej lokalizácii v krajinách schengenského priestoru. Ďalej bolo zistené, že táto by mala v priebehu mesiaca február-marec 2015 porodiť dieťa s najväčšou pravdepodobnosťou na území Rakúska, ktoré informácie potvrdil otec hľadanej H. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. Č.. XXX.

Zo správ ÚPSVaR Námestovo bolo zistené, že obžalovaná C. E. bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Námestovo od 01.10.2012 - 30.06.2013, kedy bola z evidencie vyradená pre nespoluprácu a následne sa zaevidovala do evidencie uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Námestovo od 26.03.2014.

Z odpisu z registra trestov na obžalovanú vyplýva, že táto doteraz súdom trestaná nebola, avšak v súčasnej dobe je proti nej vedené minimálne jedno trestné konanie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona a to OO PZ v Námestove pod ČVS:ORP-1003/N0-DK-2014.

Podľa § 2 ods.10 Tr. por. súd je povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie. Dôkazy obstaráva z úradnej povinnosti, pričom právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Súd je ďalej povinný v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., súd hodnotí dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Na základe takto vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, ako i v konaní prípravnom, neboli zistené žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by obžalovanú C.X. E. zbavovali trestnej zodpovednosti za spáchaný skutok v zmysle § 23 Tr. zák.

Prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu.

V zmysle § 124 ods. 1 Tr. zák. škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

Trestný čin podľa tohto ustanovenia je prečinom, nakoľko škodou malou sa podľa § 125 Tr. zák. rozumie suma prevyšujúca sumu 266 eur.

Pre posúdenie skutku ako trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zák., sa po subjektívnej stránke vyžaduje, aby bolo preukázané, že páchateľ konal už od začiatku s úmyslom iného poškodiť a seba alebo iného na škodu cudzieho majetku obohatiť, pričom z tejto pohnútky niekoho uvedie do omylu alebo niečí omyl využije. Jedná sa teda o úmyselný trestný čin, ktorého objektom je cudzí majetok, bez ohľadu na druh a formu vlastníctva, pričom cudzím majetkom sa rozumie majetok, ktorý nepatrí páchateľovi alebo nepatrí výlučne jemu. Škodou na cudzom majetku sa zároveň rozumie ujma majetkovej povahy, ktorá predstavuje nielen zmenšenie majetku, ale aj ušlý zisk. Uvedením do omylu je zasa konanie, ktorým páchateľ predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci. Môže ísť o konanie, opomenutie aj konkludentné konanie, ktoré môže smerovať nielen voči poškodenému, ale aj voči inej osobe. Omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou.

Pre trestnosť takéhoto činu teda zákon vyžaduje preukázanie úmyselného zavinenia páchateľa vo vzťahu k naplneniu zákonných znakov základnej skutkovej podstaty. Podmienka preukázania úmyselného zavinenia páchateľa, či vo forme priameho úmyslu (§ 15 písm. a) Tr. zák.) alebo vo forme úmyslu eventuálneho (§ 16 písm. b) Tr. zák.) vo vzťahu k základnej skutkovej podstate trestného činu, teda bezpodmienečne podmieňuje výsledné právne posúdenie celého konania páchateľa.

Podľa § 15 Tr. zák. trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchateľ

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom,
- b) vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Na základe zásad stanovených najmä v § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por., súd po vykonanom dokazovaní a ich vyhodnotení jednotlivito každý dôkaz zvlášť, ako i v ich súhrne, mal za to, že u obžalovanej C. E. došlo jednoznačne k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., nakoľko nad všetky pochybnosti bolo preukázané, že obžalovaná ako páchateľ, konala už od začiatku s priamym úmyslom iného poškodiť a seba alebo iného na škodu cudzieho majetku obohatiť a práve z tejto pohnútky, že by mala niekoho uviesť do omylu alebo že by niečí omyl využila.

Z hľadiska subjektívnej stránky teda obžalovaná konala v priamom úmysle ako to vyžaduje ustanovenie § 15 písm. a) Tr. zák., keďže chcela spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom.

Z platnej judikatúry súdov vyplýva, že „náležité zistenie skutkového stavu,“ podľa § 2 ods. 10 Tr. por. vyžaduje, aby súd svoje rozhodnutie o vine oprel o jednoznačne zistené, bezpečne preukázané fakty, ktoré vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania resp. že žalovaný skutok spáchal obžalovaný. Pokiaľ sa týka nepriamych dôkazov, pre uznanie viny, tieto musia tvoriť ucelený systém - reťaz, ktorej jednotlivé články sú v súlade medzi sebou, ako aj s dokazovanou skutočnosťou. Ich súhrn musí byť uzatvorený tak, že musí viesť výlučne len k jednému záveru a vylučovať možnosť záveru iného. (napr. uznesenie NS SR 2 To 6/2012)

V prípade, ak by nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaná stíhaná, musel by súd obžalovanú podľa § 285 písm. a) Tr. por., oslobodiť spod obžaloby. Tento postup sa teda uplatní vtedy, ak na základe výsledkov dokazovania, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní, súd nemôže urobiť jednoznačný záver, že sa vôbec stal skutok, ktorý je uvedený v obžalobe a to aj napriek tomu, že bola obžalovaná dôvodne podozrivá, že sa dopustila zažalovaného trestného činu, avšak výsledky

dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne a nie je tu úplne ucelená reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodit' bezpečný záver, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. Tento prípad, napriek tvrdeniu obhajoby, však v prípade obžalovanej C. E., neprichádza do úvahy a to jednak s poukazom na priame svedectvo poškodeného J. E., ktorý počas celého konania vypovedal nemenne, ako i s poukazom na ostatné nepriame dôkazy v konaní vykonané, ktoré tvoria spolu s priamym dôkazom ucelenú reťaz dôkazov, usvedčujúcich práve obžalovanú C. E..

Zo všetkých uvedených dôvodov, nezistiac žiadne pochybnosti, súd uznal obžalovanú C. E. vinnou v celom rozsahu zo žalovaného prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. por. a rozhodol tak, ako je uvedené v výroku tohto rozhodnutia.

Pri ukladaní trestu obžalovanej súd vychádzal zo zákonom stanovených zásad pre ukládanie trestov, z ktorých vyplýva, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi pritom možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Tr. zák., pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Spôsob spáchania činu súd vyhodnotil ako jednoznačne dôkladne premyslené konanie obžalovanej, ktorá s vysokou pravdepodobnosťou, ak by samotný poškodený nevykonal pátranie po osobe obžalovanej, táto by u neho spôsobila oveľa vyšší následok, aký spôsobila v podstate za obdobie necelých dvoch mesiacov, za ktoré dokázala vylákať od poškodeného osemkrát finančný obnos, ktorý ako nezamestnaná, nemala nikdy úmysel vrátiť a to napriek dôkazom o tom, že vrátenie finančných prostriedkov viackrát poškodenému prisľúbila.

Konala teda v priamom úmysle a s pohnútkou iného poškodiť a seba na škodu cudzieho majetku obohatiť, za uvedenia poškodenému klamlivých okolností a skutočností, pre ktoré ho žiadala o finančnú výpomoc.

U obžalovanej nebola zistená žiadna príťažujúca okolnosť ako to má na mysli § 37 Tr. zák., naopak bola zistená jedna poľahčujúca okolnosť a to podľa § 36 písm. j) Tr. zák., teda že pred spáchaním trestného činu obžalovaná viedla riadny život. Vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., došlo k úprave trestnej sadzby stanovenej zákonom v jej osobitnej časti a to znížením jej hornej hranice o 1/3-inu, pričom potom bolo možné obžalovanej ukladať trest odňatia slobody v rozmedzí 0 do 1 roka 4 mesiace.

Pri zohľadňovaní osoby obžalovanej ako páchatela, jej pomery a možnosť nápravy treba uviesť, že síce obžalovaná pred spáchaním tohto skutku nebola súdom trestaná, ale už počas trestného konania v danej veci, bolo proti obžalovanej vznesené ďalšie, minimálne jedno obvinenie a to opakovane pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona a to OO PZ v Námestove pod ČVS:ORP-1003/N0-DK-2014. Táto navyše ignorovala súdne predvolania na hlavné pojednávania, nereagovala na výzvy súdu na preukázanie svojho zdravotného stavu (v dôsledku ktorého sa z jedného hlavného pojednávania ospravedlnila bez relevantného potvrdenia lekára), nekomunikovala opakovane ani na výzvy jej ustanoveného obhajcu, ktorého si sama žiadala ustanoviť ako obhajcu bezplatného, adresu svojho pobytu odmietla uviesť príslušníkom OOPZ a v dôsledku marenia súdneho konania musel byť na obžalovanú vydaný príkaz na jej zatknutie v tejto veci, pričom po nej, ako po hľadanej osobe sa vykonávalo odo dňa 11.12.2014 aj celorepublikové pátranie i na základe žiadosti povereného príslušníka OO PZ v Námestove pod ČVS:ORP-1003/N0-DK-2014.

Na základe uvedeného, súd nepovažoval za postačujúce uložiť obžalovanej trest v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby, ako to bolo v prípade vydaného trestného rozkazu v skrátanom konaní v tejto veci, proti ktorému obžalovaná podala odpor, ale za dostačujúci trest, najmä vzhľadom na prístup samotnej obžalovanej k prejednávanej veci, považoval trest uložený v hornej polovici upravenej trestnej sadzby stanovenej v osobitnej časti Trestného zákona vo výmere 12 mesiacov a to s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody a stanovením dlhšej skúšobnej doby v trvaní 24 mesiacov, spolu uložením povinnosti obžalovanej spočívajúcej v príkaze nahraďiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodenému.

O povinnosti obžalovanej nahraďiť poškodenému J. E. náhradu škody vo výške 1399,50 €, súd rozhodol podľa § 287 ods.1 Tr. por., nakoľko táto škoda bola poškodeným riadne a včas uplatnená a obžalovaná voči jej vyčísleniu nemala výhrady a ani námietky.

V závere súd považuje za potrebné sa vyjadriť aj k námietke obhajoby o porušení v danom prípade, zásady ultima ratio. Tu treba uviesť, že táto zásada nie je nikým spochybňovaná a teda je zrejmé, že v právnom štáte je zásadne neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho úplne nespochybniteľne zistené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti. Z uznávaného princípu právneho štátu, ktorým je chápanie trestnej represie ako krajného prostriedku ("ultima ratio"), vyplýva, že ochrana právnych vzťahov má byť v prvom rade uplatňovaná prostriedkami občianskeho a obchodného práva a až tam, kde je taká ochrana neúčinná a kde porušenie občianskoprávných vzťahov naplňa znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu a svojou intenzitou dosahuje predpokladaný stupeň závažnosti pre spoločnosť, je namieste uplatňovať trestnú zodpovednosť (Rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Tdo 897/2005).

Aj v súvislosti s ochranou ústavnosti bolo konštatované, že trestné právo má pôsobiť ako právo ultima ratio, teda právo, ktorého prostriedky majú a musia byť použité vtedy a len vtedy, ak použitie iných prostriedkov právneho poriadku neprichádza do úvahy, alebo je zjavne neúčelné. K výkladu základného práva podľa článku 39 Listiny základných práv a slobôd (právo na súdnu a inú právnu ochranu) bolo konštatované, že vina páchatel'a musí byť zo strany súdov konštatovaná len ohľadom takého konania, o ktorom mohol páchatel' v čase, keď sa ho dopúšťal, dôvodne predpokladať, že ide o konanie trestné a nemôže sa preto vyvodiť naplnenie subjektívnej stránky trestného činu len na základe samotného faktu, že nastala škoda na hodnote chránenej Trestným zákonom.

V danom prípade obžalovaná C. E. nad všetky pochybnosti, musela v čase spáchania skutku vedieť (nie len predpokladať), že z jej strany sa jednalo o konanie trestné, ktorého konania sa dopúšťala navyše opakovane a teda použitie zásady ultima ratio u nej neprichádza do úvahy. Zo všetkých uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici.